

[Desktop verzija](#)

Višnjan: Građani organizirano traže više informacija o planiranoj tvornici perlitnih mikrosfera

Poslovna zona Milanezi
20.11.2020. (19:57)

Napisala: Kristina Flegar, Foto: D. Požarić i privatni fotoalbumi

Tvornica perlitnih mikrosfera, čija se izgradnja planira u poslovnoj zoni Višnjan – Milanezi, potaknula je Višnjance i druge zabrinute građane da se aktiviraju i saznaju više o postrojenju koje bi trebalo niknuti u njihovoj sredini i susjedstvu. Na Facebooku je, tako, krajem listopada osvanula grupa “Građanska inicijativa protiv izgradnje tvornice Frilite u Višnjanu”, koja je do danas okupila 727 članova.

Treći je to čin priče koja je u javnosti odjeknula nakon što je višnjanski IDS, na čelu s predsjednicom i općinskom vijećnicom **Anom Černjul**, obznanio svoju zabrinutost za mogući štetni utjecaj tvornice na okoliš i zdravlje ljudi. Općinski načelnik, nezavisni Angelo Mattich je, zatim, takvu opasnost odbacio na konferenciji za novinare zajedno s ruskim investitorom Konstantinom Ereminom, osnivačem i suvlasnikom tvrtke Frilite SA, sa sjedištem u Švicarskoj, i Frilite d.o.o, koja je krajem kolovoza registrirana u Barićima kraj Višnjana.

Spomenutu je građansku inicijativu i grupu osnovala **Tanija Travan** koju smo upitali o ciljevima i razlozima za taj potez.

- Napravila sam to sasvim spontano, nakon što sam pročitala objavu Ane Černjul o planiranoj izgradnji na Facebook profilu “Višnjan i okolica”. Nekoliko dana me to mučilo i stajalo u zraku, razgovarala sam s prijateljima i poznanicima, i na kraju pokrenula grupu. Problem je u tome što mi, stanovnici Višnjana, nismo od Općine dobili nikakvu informaciju o tom projektu. Ljudi su nešto načuli, ali nitko zapravo ne zna o čemu se točno radi. Kao mama dvoje male djece i osoba koja s obitelji ovdje namjerava ostati živjeti, brine me hoće li tvornica ispuštati štetne tvari u zrak, tlo i vodu, hoće li biti posljedica za naše zdravlje, koje će se, možda, pokazati nakon dužeg niza godina. Osim o utjecaju na kvalitetu života, pitamo se kako će takvo postrojenje utjecati na osnovne gospodarske djelatnosti od kojih ljudi ovdje žive – vinogradarstvo, povrtlarstvo, voćarstvo i turizam. To je nešto što se ne tiče samo Višnjana, već cijele Istre. Moje razmišljanje dijele brojni sumješteni i drugi građani, što potvrđuje i rastući broj članova u FB grupi, objasnila je Travan.

Istaknula je da im nakana nije opstruirati projekt koji bi bio kvalitetan za općinu Višnjan. Prvenstveni im je cilj da što više ljudi dobije detaljne informacije, potkrijepljene relevantnim analizama i studijama te da im se pruži prilika da izraze svoje mišljenje. A ukoliko se pokaže da su sumnje o opasnosti za ljude i okoliš opravdane, očekuju da Općina projekt stopira. Naša sugovornica smatra i da je Općina trebala o tako važnom pitanju izvijestiti mještane prije sjednice na kojoj je Vijeće odlučivalo o suglasnosti na projekt. Danas je to moguće učiniti modernom komunikacijskom tehnologijom ili pak klasičnim prezentacijama za manje grupe ljudi, poštujući anti-COVID19 mjere, napomenula je.

Travan je rekla i da je razgovarala s ljudima iz struke, poznato joj je da gotov proizvod ne onečišćuje okoliš, ali je tehnologija proizvodnje nepoznanica. Na pitanje što konkretno namjeravaju poduzeti, Travan je kazala da nastoje doznati što više od općinskih vijećnika i senzibilizirati ih za ovu temu te će zatražiti sastanak s načelnikom. Naglasila je da ova inicijativa nema nikakvu političku pozadinu, već ih zanima samo dobrobit zajednice i transparentnost rada Općine.

Načelnika Matticha smo pitali što misli o ovoj građanskoj inicijativi, hoće li primiti njene predstavnike i što kani učiniti za bolje informiranje mještana.

- Podržavam interes građana i želju za informacijama, a razumijem i strahove iako su oni u ovom trenutku potpuno apstraktni, poput straha o vanzemaljcima, primjerice. Sve ću zainteresirane mještane rado primiti, razgovarati s njima i prenijeti im sve podatke koji ih zanimaju o projektu. Neslužbeno sam već razgovarao s jednim članom inicijative i najavio da ćemo svakako raspravljati o tome, odgovorio je načelnik Mattich.

Objasnio je da je za poduzimanje daljnjih koraka i zauzimanje stavova neophodno najprije doći do jednog konkretnog momenta, a to je Studija utjecaja na okoliš. Taj dokument treba financirati investitor (tvrtka Frilite) i izraditi ovlaštenu izraživača s licencom Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, precizirao je, a sve uz nadzor Općine Višnjan.

- Kad studija bude kompletirana, moći ćemo organizirati javnu prezentaciju za mještane. Tako smo i planirali, i to sam najavio na sjednici Općinskog vijeća, prilikom odlučivanja o davanju suglasnosti za ovaj projekt, zaključio je Mattich.

Kako smo ranije izvještavali, predsjednica višnjanskog IDS-a i općinska vijećnica Ana Černjul izvijestila je javnost da su na sjednici Općinskog vijeća, sredinom prošlog mjeseca, oporbni IDS-ovci jedini digli ruke “protiv” suglasnosti na ovaj projekt i pripadajuću prodaju općinskog zemljišta (za koju treba raspisati javni natječaj). Argumentirali su to činjenicom da su stavljeni pred gotov čin, bez pravovremenih i iscrpnih informacija o investitoru, planiranom objektu, tehnološkom procesu i drugim detaljima proizvodnje te strahom od “novog Rockwoola”.

Takve je bojazni i sumnje na konferenciji za novinare odbacio općinski načelnik, nezavisni Angelo Mattich, zajedno s predstavnikom Frilitea Konstantinom Ereminom. Načelnik je tom prigodom ustvrdio da nema riječi o kemijskoj industriji i nepovoljnom utjecaju na okoliš, jer to prvenstveno priječi Urbanistički plan uređenja poslovne zone Milanezi – Višnjan iz 2007, a prije izdavanja dozvola za izgradnju, potrebno je proći niz koraka, počevši od predstavljanja idejnog projekta i tehnološkog procesa na osnovu kojeg će nadležna tijela utvrditi koje je sve studije potrebno izraditi te je li potrebno provesti javni uvid i raspravu.

IDS-ovci ostaju “protiv”

Predsjednicu višnjanskog IDS-a Anu Černjul smo pitali jesu li došli do novih saznanja o planiranoj tvornici te jesu li ostali pri svojim stavovima i nakon informacija koje su o projektu tvrtke Frilite iznijeli načelnik i investitor na konferenciji za novinare.

Černjul je odgovorila da IDS Višnjan ostaje protiv ovog ulaganja. Rekla je i da je na konferenciji za novinare predviđeni proizvodni proces slikovito opisan kao pečenje kokica, “bez bitnih parametara vezanih za kemijski sastav sirovine, nusprodukata i otpada te bez detaljnog opisa proizvodnog procesa s transparentno prikazanom tehnologijom”.

- Svoj stav protiv tvornice temeljimo na brojnim činjenicama, a prvenstveno smatramo da je ona visokorizična za okoliš. Nisu nam jasni benefiti, odnosno što to Višnjan kao zajednica zapravo dobiva, naspram onog što žrtvuje zbog ovakvog ulaganja. Osim toga, vezano za zaštitu okoliša, nema kontrole ni tijekom ulaganja, a ni naknadno, u samoj proizvodnji. Nećemo moći direktno utjecati na poštivanje propisanih ekoloških normi. Budući da se projekt skriva, te nakon konzultacije sa stručnjacima iz područja ekologije i kemije, možemo zaključiti da je utjecaj na okoliš loš. Čak i da ga je primarno moguće tolerirati, tko će nam garantirati da investitor neće s vremenom prijeći na neku jeftinu sirovinu i time trajno kompromitirati zdravlje ljudi, okoliš, pa i ostale poduzetnike u Višnjanu. Vrlo je podcjenjujuće da se kao odgovor o proizvodnom procesu i ulaznim materijalima nudi usporedba s proizvodnjom kokica, nabrojala je Černjul.

- Ovakvo ulaganje nije u skladu sa strateškim razvojnim dokumentima Općine, koji definiraju primarno turizam i poljoprivredu kao glavne gospodarske grane, a ne kemijsku industriju. Čak štoviše, prostorni plan iz 2007. u poslovnoj zoni izriječno zabranjuje kemijsku industriju i kamenolome, a u ovom se slučaju radi o drobljenju i paljenju vuklanskog kamenja, naglasila je.

- Dosad se sve radilo netransparentno. Svo skrivanje projekta do momenta odluke o prodaji općinskog zemljiša na sjednici Vijeća baca jako zabrinjavajuću sjenu na cijelokupnu priču. Izostale su sve prethodne uobičajene prakse informiranja kako bi se donijela ispravna odluka, tako da se može pretpostaviti da se manjkom informacija pokušalo zavarati vijećnike, građane i širu javnost. Na kraju svega, ne zna se dugoročan utjecaj ovog projekta – za 30 godina bi nam se mogao dogoditi novi Salonit, objasnila je također.

Napomenula je da nezaposlenih na njihovom području trenutno nema te upitala tko može garantira da će u budućoj tvornici raditi upravo stanovnici Višnjanštine. Černjul sumnja da bi se netko od domaćih stanovnika odlučio za “težak posao na traci” u takvom pogonu, pored “dobro plaćenih poslova u turizmu i konstantnog deficira kadrova”. “ Dakle, s ovim projektom smanjivanje nezaposlenosti je nula, a u općinsku blagajnu će se sliti 32 eura za četvorni metar, i to je to”, zaključila je.

- Treba reći i da je utjecaj na ostale gospodarske djelatnosti u graničnim naseljima katastrofalan. Turizam, ugostiteljstvo i poljoprivredu možete odmah otpisati u naseljima Farini i Milanezi. Tu će se dogoditi pomor poduzetnika. Možda bi, nažalost, eventualno apoteke mogle raditi bolje. Konstantan prolazak teretnih vozila uništavat će prometnice, opteretiti promet i drugu infrastrukturu. Ulagачi su rizični, jer nemaju nikakvih referenci - nema ogledne tvornice, ni primjera dobre prakse. Donose prljavu industriju u zonu Višnjan - Milanezi. Jednom kad ovakav pogon bude izgrađen, možemo zaboraviti IT industriju, trgovinu i poljoprivrednu preradu. Dolazit će nam samo slični ovom ulaganju, oštro je poručila Černjul.

Korištenje ove priče za vlastitu političku promociju je odlučno opovrgnula, napominjući da im je jedini cilj dobrobit Višnjanštine i ovdašnjih stanovnika. Konstatirala je da nije trebalo brzati s ovim projektom prije detaljne provjere svih parametara i zbog činjenice da će, ukoliko se pokaže da je on štetan za okoliš i Općina bude primorana od njega odustati, vjerojatno ulagače trebati određenom sumom obešteti iz općinskog proračuna.

[Natrag na naslovnu](#)

Tanija Travan

Ana Černjul

Sviđa mi se Podijeli 295 ljudi se ovo sviđa.

©2003-2021. Parentium Media Poreč - Croatia

www.parentium.com

Učitano za: 0,28125000 sekundi

Broj posjeta: 104.071.638